

אתר Dance Talk

אורה ברפמן, 9.6.09

'הורה' להקת מחול בת שבע, כוריאוגרפיה: אוהד נהרין (בכורה עולמית). סוזן דלל, 9 ביוני.

טעה מי שהתפתה לחשוב- לאור שמה של עבודתו האחרונה של אוהד נהרין- שלהקתו, 'בת שבע', מתכוונת לרקוד גירסה זו או אחרת של מחול ההורה, או שנהרין חוזר למחזות נעוריו ולריקודי העם בפרץ של מחווה נוסטלגית. ולא היא.

נהרין צמוד למסלול מתמשך, עקבי ומעורר השתאות לדרכו שלו, דרך שבה התנועה, או נכון יותר, הגוף האנושי המתנועע, מונע מגירויים מוצפים מהתת מודע שחוה תהליכי שחרור. זה באשר לתרומתם של הרקדנים לתהליך היצירה.

בעבודה הזו, סיפר נהרין, שהוא עבד עם כל רקדן לחוד על משפטי התנועה שהתפתחו בתהליך וכאן, חלק ניכר מהזמן נדמה שכל אחד מאחד-עשר המשתתפים מחובר ל-MP3 עם הוראות הפעלה משלו.

עם זאת, נהרין הצליח לקחת את חומרי הבסיס הללו ולרקוח כבמטה קסם, את אחת העבודות היותר מעניינות, צלולות כקריסטל, מהודקות סיגנונית לאורך רצף של התנהלויות המתוות מרקם מסובך ומורכב של ניגודים.

רק יד קוסם יכולה הייתה לאסוף את המישברים והשברים שבבסיס ההתנהלות התנועתית ולארוג מהם שלמות מרהיבה וכה יפה עד כאב.

כשעולה האור, מתגלה במה רחבה הכוללת את הקלעים הצדיים של הבמה, מוקפת בקירות, מוארת אור ירוק תפוח בעוד הרקדנים ישובים על מדף עץ צף בירכתי הבמה. מין סצינה מינימליסטית מאופקת, שהאפקט היוזאלי שלה מכה בך כהצלפה.

כשהרקדנים קמים על שקט ומתקדמים כמה צעדים, הם נכנסים לאיזור בו מקור האור מאחריהם ורק צלילתם נראית. לאט, איש בתורו, כל אחד מהרקדנים מציג את רצף התנועות שלו באיפוק, אפילו בטכסיות, וכשעולה המוסיקה- עיבוד אלקטרוני לאחר הצהריים של פאון, הקבוצה ממשיכה, עוסקת בשלה; פה קפיאה, שם רגע אוניסונו במבנה מצומצם, ושם חזרה למשפט שנקטע.

משחש הצופה כי הקצב המדוד, שבירתו ואיחוי מקיימים שיגרה זמנית, בא נהרין, טורף את כל הקלפים, מעלה ווליום ויזאלי, מאיץ לפסט פרוורד, עובר דרך הרגעה באמצעות טיפול בסימטריה אוניסונית המתרגמת להרמוניה, ולרגע ומרגיע, רק כדי לטלטל את הבמה, הרקדן, הצופה. רק שלא יתקבע במוכר, בצפוי, רק ייתן לזרימה האנרגטית שעל הבמה לחדור לעורקים, לנשמה, לעונג הבא.

'הורה', אותו ריקוד במעגל שרקדו חברי העלייה השנייה בגורן אחרי יום עמל מפרך וכך בעליות הבאות, היא בטוי לאידיאולוגיות קולקטיביות שרווחו כאן, יד ביד נבנה מולדת כשהיחיד נכפף מרצונו, מתוך הכרה, אל מול צרכי הכלל, המעגל החברתי, ההתישבות, המדינה שבדרך. 'הורה' של נהרין מקדשת את הפרט, משתאה למראה יכולותיו, מחירות גופו, מיכולתו להטמע בתנועה לשמה, בלי סיפור, בלי לשאוף לומר דבר מעבר לנגלה, בלי להתנצל, בלי לשאוף להגאל.

נהרין מתזמר את המנעד הדינמי הנרחב, את הכאוס המבני ומעבריו הממושטרים, את יחסי הכוחות המשתנים במרחב הבינאישי, כאשף, כמנצח על תזמורת, כמי שקצות החוט בידיו ורק במוחו קיים העותק

היחיד של תכנית-על, שתפקידה להאיר, להבהיר, לישוב מחלוקות סיגנוניות ולקיים רובד של סדר במערבולת. יש הקוראים לזה כוריאוגרפיה. במקרה הזה- כוריאוגרפיה עילאית.

כרבות מיצירותיו, נהרין בונה גם את זו כעבודה מאתגרת שיש להעריכה הן בפרטיה, בשפת התנועה האנושית המפתיעה של רקדניו הנאמנים, הן בחוש התזמון המדויק, המופלא שבלעדיו כל השאר היה מתייטר כערימת כוונות ללא תכלית.

חלק משמעותי מרקני הלהקה שלקחו חלק בעבודה שייכים לדור ההמשך ומשורת הותיקים לא נותר אף אחד. כיום הלהקה צעירה יחסית, מגובשת- כלומר מדברת אותו דיאלקט ומכוונת מטרה לשפתו של נהרין. במובנים מסוימים, הלהקה טובה לא פחות מקודמותיה, אולי יותר.

בהפקה זו לקחו חלק הרקדנים: יניב אברהם, דניאל אגמי, אייר אלעזרא, ניר בניטה, שחר בנימיני, שני גרפינקל, מתן דוד, עדי זלטין, דאג לת'רן ומאמי שימיזאקי.

את העבודה הקדיש נהרין במחווה יוצא דופן לאימו- צופיה נהרין.

מרב יודילוביץ', 10.6.09

"הורה", יצירתו החדשה של אוהד נהרין, היא חיזיון תנועתי מפעים שמבליט את היתרון היחסי של כל אחד מרקדניה הנפלאים של להקת בת שבע

העבודה החדשה של אוהד נהרין, "הורה", מוקדשת לאמו צופיה, שחגגה לא מכבר את יום הולדתה ה-80. המידע הזה, לכאורה, חיצוני ליצירה ואינו רלוונטי, ובכל זאת משהו בְּרָפּוּת שאפשר למצוא בה קושר את הקצוות ומהדהד את הפרט הזה.

"הורה" היא עבודת דגל בתוך מכלול היצירה של נהרין. זו עבודה שלמה שמציעה לא רק חיזיון תנועתי מפעים שמקפל בתוכו רכבת הרים עולה ויורדת של רגשות, אלא גם מצליח להבליט, בְּלֵהֶקָה שאין בה כוכבים בְּמִכוּון, את היתרון היחסי של כל אחד מרקדניה. זו עבודה נדיבה במובן זה, רגישה לקולות ולגוונים השונים שבתוך האנסמבל הנפלא הזה, שכוחו אדיר כקבוצה, לא פחות מאשר ביחידים שמרכיבים אותו.

"הורה" מתרחשת בתוך קופסה ירוקה. האלמנט היחיד ששובר את כל הירוק הזה הוא ספסל עץ עליו יושבים הרקדנים בשורה עם הבלח אור ראשון, ואילו הם חוזרים מפעם לפעם. יש משהו בכל הירוק הזה שמהפנט אותך למתרחש על הבמה המינימליסטית הזו, ממקד את המבט, מבליט כל תנועה ותנועה כמו את חלקי הגוף השונים. כפות הרגליים למשל, שאיכשהו תמיד נבלעות בתוך הבמה, כאילו יוצאות ממנה הפעם ומקבלות פתאום הדגש.

11 הרקדנים נמצאים על הבמה מתחילתה של היצירה ועד לסופה ויש בזה לא מעט אחריות. הם תמיד שם, תמיד נראים ובתנועה מתמדת. תומכת בהם תאורה נפלאה שעושה עמם חסד, מכה בהם, הופכת אותם לסילואטות.

בתנועה מתמדת

העבודה היחידנית-פרטנית שנעשתה עם כל אחד ואחד מהרקדנים בולטת כאן. התצריף שהרכיב נהרין מבליט ומחזק את האינדיבידואליזם אבל לא בועט בקבוצה. "הורה" אינה קונפקציה אלא Haute Couture, בגד שהותאם למידותיו של הלובש אותו. מכאן בליל הצבעים שמתערבבים על הבמה שמאחדת אותם לכדי אמירה הומוגנית.

העבודה נעה בין פראזות "נקיות", שכמו לקוחות מתוך שיעור בוקר, לבין תנועות קיצוניות של פיתולי גוף וקימורי גב בלתי אפשריים. נהרין קוטע לפתע את התנועה המתמשכת שהגיעה לקצה היכולת בפאוזות פתאומיות, מקפיא אותה לרגעים ואז יוצא שוב למסע גילויים. רוב הזמן, כל אחד מהרקדנים עסוק בשלו ומשלו, מודד תנוחות.

יש פה הכל - חוצפה, התרסה ושטות, בדידות מול ביחד שלא בולע את היחיד, הומור שבא לידי ביטוי בתנועה אבל לא פחות בפס הקול המשובח שיש בו מיקס של עיבודים מפתיעים ליצירות גדולות שאיכשהו מתחברות. הקטקומבות של מוסורגסקי, ארנחואז של רודריגו, הוואלקיריות של ואגנר, פיר גינט של גריג ואפילו מלחמת הכוכבים, מקבלות משמעות שונה בתוך הקונטקסט החדש.

נהרין גם משחק במהירויות. הוא יכול להפסיק את התנועה ברגע ופתאום להגביר את הווליום ולהפוך אותה לקריקטורה של עצמה. הוא מנסה את התנועה, מעמיד לה אתגרים, כמו ברגע נתון כשהוא מפרק אותה למקטעים מהירים, שובר לה את הרצף ומייצר Slow Motion כמו פריים ועוד פריים ועוד פריים שמונחים זה אחרי זה במהירות שיא.

בפרגמנט אחד מתוך העבודה נהרין מחלק את הקבוצה לזוגות. גם בעבודה בשניים, נשמרת הייחודיות. הם פועלים זה מול זה, הפוך או מקביל, ממעטים לגעת אבל שומרים על מידה של כמיהה לנגיעה. למעשה יש ב"הורה" דואט אחד שמציג תמצית רגשית של קירבה והוא יפהפה וחשוף ובו הרקדנים נלחמים בהתמזגות, דוחפים זה את זה, מבקשים לשמור על עצמם ביחידותם אבל נמשכים זה לזה ובסופו של דבר נמהלים לתוך תנועה מסונכרנת. "הורה" מביאה את בת שבע למיצוי. זו לא רק עבודה של טכניקה מדהימה ומיומנות, אלא שכבות של צבע ורעיונות אסוציאטיביים מבריקים. אין מה לומר, נהרין ולהקת בת שבע עשו את זה שוב.